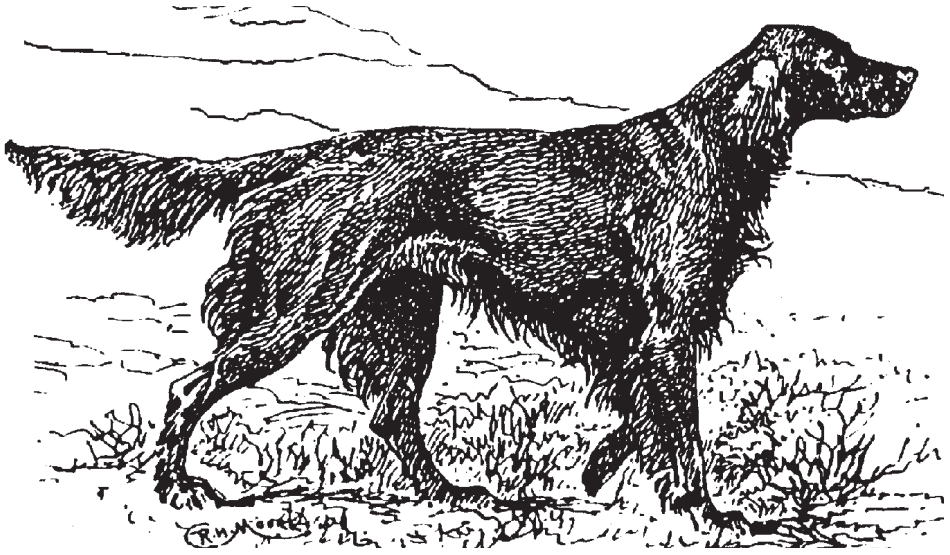

**Punaisen irlanninsetterin rotumääritelmä
KUVIN JA KOMMENTEIN**

Vuonna 1876 syntynyttä Ch Garryowenia on yksi kaikkien aikojen kuuluisimmista irlanninsettereistä. Sen omistaja J.J. Giltrap oli The Red Irish Setter Clubin ensimmäinen sihteeri. Garryowenia arvellaan käytetyn mallina alkuperäistä rotumääritelmää laadittaessa. (kuva kirjasta: *The Irish Red Setter, its History, Character and Training*/ Raymond O'Dwyer)

Rodun synty ja kehitys

Irlanninsetterin arvellaan saaneen alkunsa espanjalaisista spanieleista jo 1300-luvulla. Varsinainen rodun kehittäminen tapahtui kuitenkin Irlannissa vasta 1800-luvulla.

1500-luvulla lähetettiin Euroopasta Irlantiin diplomaattilahjoina koiria, joita kutsuttiin nimellä "setting dogs". Näitä kuvaili Caius vuonna 1555 seuraavasti: "koira, jota setteriksi kutsutaan – latinaksi Index-, ryömii kuin mato vatsa maata viistäen riistan lähelle".

1700-luvulla seisovien koirien jalostukseen tuli uusia tavoitteita. Lentoammunta syrjäytti verkkometsästyksen ja aseiden kevenemisen myötä nopeiden, laajasti hakevien koirien tarve tuli ilmeiseksi. 1800-luvun alkupuolelle saakka irlantilaiset käyttivät linnustuksessa Englannista tuotua punaista seisovaa spanielia, josta käytettiin geelinkielellä nimitystä "Modder Rhu" eli punainen koira.

Nykyinen irlanninsetteri kehittyi 1800-luvun puoliväliin mennessä ja Birminghamin koiranäyttelyssä 1860 se esitettiin virallisesti omana rotunaan. On esitetty poikkeavia käsityksiä siitä, mitä eri rotuja jalostustyössä käytettiin. Spanielin ja vesispanielin lisäksi aineksia lienee otettu pointerista, englanninsetteristä, vihikoirasta ja keltinkoirasta (celtic hound).

1800-luvun puolivälissä Harry Blake Knox otti käyttöön nimityksen "Irish Red Setter": siihen saakka tunnettiin vain irlanninsetteri, jossa oli enemmän tai vähemmän valkoista. Vuonna 1874 Dublinin koiranäyttelyssä punainen ja punavalkoinen irlanninsetteri kilpailivat ensi kerran itsenäisinä rotuina. Molemmista roduista alettiin käyttää nimitystä "Irish Setter" (E. Irwing Eldredge: *The New Complete Irish Setter*).

Punaisia irlanninsettereitä tavattiin jo 1700-luvulla, mutta varsinaisesti rotu yleistyi 1800-luvun puolella. Jalostuksessa kiinnitettiin päähuomio väriin ja käyttöominaisuudet jäivät vähemmälle huomiolle. Seurauksena oli se, että jo vuosisadan puolivälissä kenttäkokeissa kilpaili huomattavasti enemmän punavalkoisia kuin punaisia settereitä. Punaisesta setteristä oli tulossa seurakoira. Tilanteeseen pyrittiin saamaan korjaus ja 1882 perustettiin Irish Red Setter Club, jonka tehtävänä oli rodun käyttöominaisuuksien vaaliminen ulkomuodon ohella. Jalostustyössä keskityttiin uudelleen käyttöominaisuuksien parantamiseen aina 1930-luvulle saakka, jolloin jälleen näyttelysettereiden määrä kääntyi jyrkkään nousuun. Ilmiö liittyi maailmansotien välissä tapahtuneeseen yleiseen kehitykseen: metsästys ei enää ollut suosittu ajanviete yläluokan keskuudessa, eikä alemmilla luokilla ollut mahdol-

lisuutta metsästykseseen vallitsevien maanomistusolosuhteiden vuoksi.

1930-luvulle saakka irlanninsetterin jalostus oli Brittein saarilla melko yhtenäistä ja muodostuneissa näyttelylinjoissa oli takana samoja koiria kuin käyttökoiralinjoissa.

Valitettavasti suuri osa rodusta on kuitenkin kaikkialla nykyisin näyttelylinjaa.

Punainen irlanninsetteri on kuitenkin edelleen ennen muuta metsästyskoira. Kanakoirakerho yhdessä pohjoismaisten ja alkuperämaan sisarjärjestöjen kanssa haluaa pysäyttää rodun jakautumisen näyttely- ja metsästyskoiratyyppiin. On olemassa vain yksi oikea tyyppi: elegantti metsästyskoira, jonka ulkomuoto ja luonne mahdollistavat kestävyyttä ja vauhtia vaativan työn, johon rotu on jalostettu. Alkuperäisen setterin säilyttämiseksi tarvitsemme ulkomuototuomareiden apua.

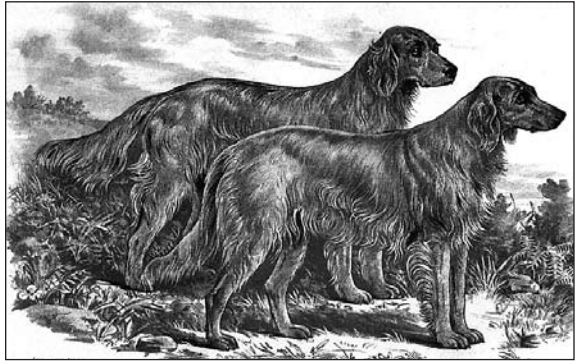
Irlanninsetterin edellytetään tänäkin päivää pystyvän vauhdikkaaseen ja kestävyyttä vaativaan metsästykseseen.

Punainen irlanninsetteri on elegantti metsästyskoira. Kuvassa Ruotsin ja Norjan käyttö- ja muotovalio Nimbus, joka mainitaan usein ihanteellisena rotunsa edustajana. (kuva kirjasta: The Irish Red Setter, its History, Character and Training / Raymond O'Dwyer)

Punaisen irlanninsetterin arvellaan saaneen alkunsa spanieleista. Tämä piirros on 1840-luvulta. (kuva kirjasta: The Irish Red Setter, its History, Character and Training / Raymond O'Dwyer)

Millner's Ch Frisco (syntynyt 1877) ja Wilson's Nellie kuuluivat aikakautensa maineikkaimpiin metsästyskoiriin. (kuva kirjasta: The Irish Red Setter, its History, Character and Training / Raymond O'Dwyer)

Tämä yksilö edustaa väärää rotutyyppiä. Koira on toki iäkäs, mutta sen rakenne- ja tyyppi eivät ilmennä rotumäärittelyn tarkoitettuja asioita.

YLEISVAIKUTELMA: Eloisa, urheilullinen, tyylikäs, tasapainoinen ja sopusuhtainen. Ilme on ystävällinen.

Rotutyypillinen punainen irlanninsetteri on olemukseltaan kuiva, jäntevä koira joka säteilee voimaa, nopeutta ja kestävyyttä.

Sen tulee olla rakenteeltaan tasapainoinen sekä liikkeessä että seistessä. Se ei saa olla liian suuri eikä myöskään liian hento ja pieni. Liian raskas rakenne tai liian leveä/syvä rintakehä ovat ei-toivottuja ominaisuuksia, koska ne vaikuttavat koiran rotutyypilliseen tyyliin laukassa. Liian hentorakenteinen koira puolestaan luo vaikutelman, etteivät sen fyysiset ominaisuudet riitä täyttämään metsästystehtävää.

Yleisvaikutelmana koirasta tulee näkyä, että se on täynnä energistä voimaa ja rohkeutta. Sen olemus on elegantti ja arvokas ja se on ystävällisen kiinnostunut ympäristöstään. Ei toivottavia ovat passiiviset ja veltot koirat.

Rotutyypillinen punainen irlanninsetteri säteilee voimaa, nopeutta ja kestävyyttä.

Punaisen setterin olemus on elegantti ja arvokas.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE: Tarkkaavainen, älykäs, tarmokas, lempeä ja uskollinen.

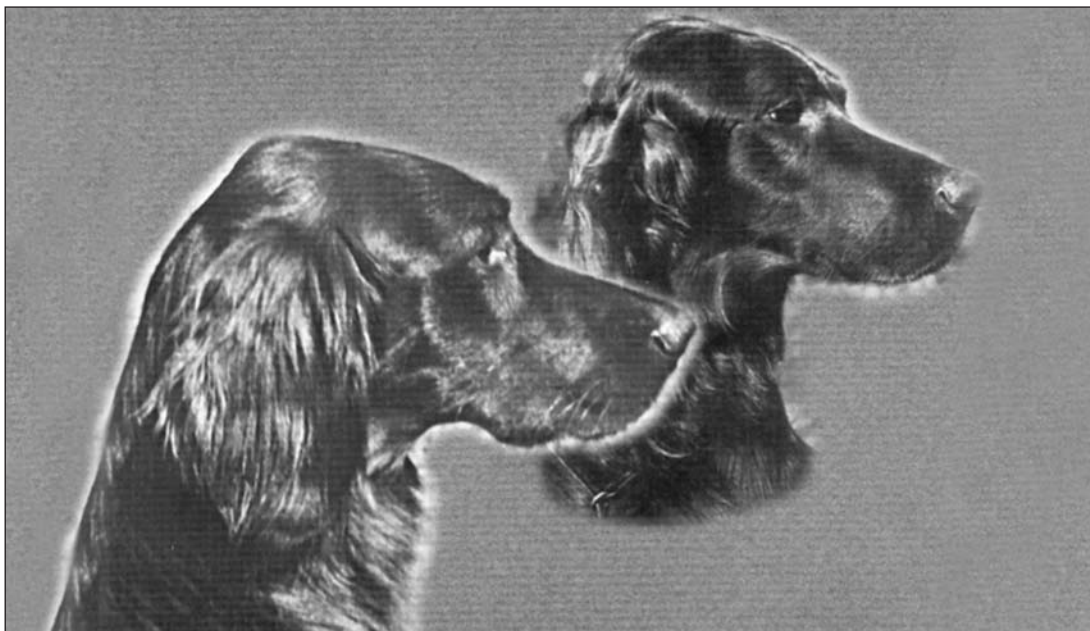
Ilme on erittäin tärkeä, koska se antaa kuvan irlanninsetterin luonteesta. Toivotun tyyppiset ilmeet ovat yhä harvinaisempia ja siksi niihin tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Ilmeen tu-

lee olla intensiivinen ja ystävällinen, ei veltto tai passiivinen. Arkuus tai aggressiivisuus ovat vakavia virheitä, eikä sellaisia piirteitä omaavia koiria pidä käyttää jalostukseen.

Ilme kertoo irlanninsetterin luonteesta. Sen tulee olla intensiivinen. (kuva kirjasta: The Iris Red Setter, its History, Character and Training / Raymond O'Dwyer)

PÄÄ: Pitkä, kuiva, ei karkeapiirteinen korvien kohdalla. Kuono ja kallo ovat yhtä pitkät ja linjoiltaan yhdensuuntaiset.

Erinomainen uroksen ja nartun pää.

Pään muoto on hienostunut ja sen tulee antaa sulava ja pitkä vaikutelma. Edestä katsottuna kallon yläosan tulee muodostaa tasaisesti kaartuva soikio. Se ei kuitenkaan saa olla kupolimainen. Keskilinja voi tehdä pienen kaaren otsapengereseen. Ylhäältä katsottuna kallon tulee olla leveämpi ja suorakaiteen muotoinen kuten kuono-osankin, joka on kapeampi, mutta yhtä pitkä kuin kallo. Kiilamainen kuono on virhe.

Sivusta tarkasteltuna kuono-osan ja kallon tulisi olla yhtä pitkät ja vaakalinjojen suorat. Niskakyhmy tulee olla selvä ilman että kallo on takaa

luisu. Otsapenger on selvä ja keskikorkea. Loiva otsapenger heikentää tyyppikuvaa. Posket ovat kuivat, eivät lihaiset, ja nahka on ohutta. Posket eivät saa olla pussittavat tai pyöreät. Huulet ovat tiiviit ja niiden toivotaan olevan niukemmat ja kuivemmat kuin muilla setteriroduilla, silti ylähuulet peittävät alaleuan.

Leikkaava purenta on oikeanlainen purenta. Pihtipurenta on punnittava muihin virheisiin ja ansioihin, eikä sen tarvitse olla palkintoa alentava, mikä sen sijaan ylä- tai alapurennan aina on oltava.

Pää missä kallon ja kuono-osan linjat virheellisesti eri suuntaiset. Lisäksi koiralla on irtonaista kaulanahkaa sekä liian löysät suunpielet.

Vääränlainen ilme. Kallo on liian suippo, Korvat kiinnittyneet liian matalalle ja huulet roikkuvat liikaa.

Liian ohut ja suippo kuono-osa

Aivan liian matalalle kiinnittyneet korvat. Vääränlainen kupolimainen kallo-osa antaa vääränlaisen ilmeen.

Liian pyöreä kallo osa, huonosti erottuva niskakyhmy ja vaaleat silmät. Kuono-osa on liian suippo ja korvat liian korkealle kiinnittyneet.

Otsapenger on liian matala. Kulmakarvat ja huomattavasti paremmin kehittynyt alaleuka antaisivat enemmän sukupuolileimaa tähän uroksen päähän.

SILMÄT: Tumman pähkinänruskeat tai tummanruskeat; eivät liian suuret.

Punaisen irlanninsetterin silmien tulee olla mantelinmuotoiset, ei pyöreät. Jotta ilme pysyy rotutyypillisenä, silmien tulee olla mieluummin keskikokoiset kuin suuret. Silmänympärysten tulee olla tummat kuten kirsunkin. Luomien tulee olla kiinteät, eikä vilkkuluomi saa olla esillä. Iris-

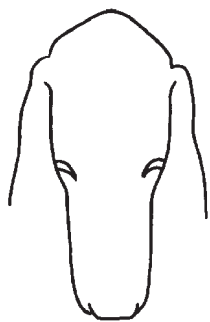
ten tulee olla tasaväriset ja sopusoinnussa turkin värin kanssa. Tumma väri on toivottava, mutta se ei saa olla musta. Ei toivottuja ovat vaaleat silmät ja pistävä katse. Metsästyskäytön kannalta tärkein yksityiskohta on, että silmäluomi sulkeutuu tiiviisti silmään.

KORVAT: Keskikokoiset ja ohuet; alas, pään takaosaan kiinnittyneet, kauniisti laskostuneet ja päänmyötäisesti riippuvat.

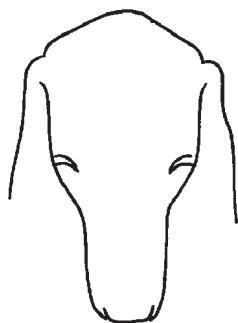
Irlanninsetterin korvien tulee olla mieluummin pienet kuin suuret ja pitkät. Korvien kiinnityskohta ei saisi ylittää tai alittaa silmälinjaa. Liian pitkät ja liian alhaalle kiinnittyneet korvat pilaavat ilmeen, joka ei ikinä saa muistuttaa cockerspanieliä. Kun koira kuulee tai näkee jo-

tain kiinnostavaa, korvat nousevat. Korvien liike heijastaa irlanninsetterin mielialaa.

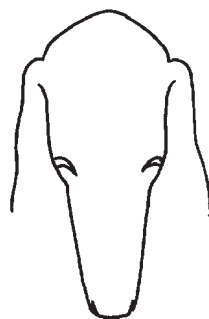
Korvanlehti on ohut, ei paksu tai nahkamainen. Korvan etuosan tulee riippua tiiviisti poskea vasten. Korvalehden tulee olla soikeasti kaartuva, eikä liian leveä.

Oikeanlainen pää ylhäältä katsottuna. Kuono-osan ja kallon linjat ovat yhdenmukaiset

Liian leveä kallo

Liian pitkä ja suippo kuono-osa

Oikeanlainen profiili jossa kallon ja kuonon linjat yhdensuuntaiset

Liian runsas ja roikkuva huuli tekee kuono-osasta liian raskaan

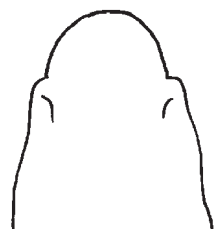
Liian suippo kuono-osa

Kallon ja kuono-osan linjat virheellisesti eri suuntaiset

Oikea soikea kallon muoto

Virheellinen kupolimainen kallo

Liian litteä kallo

KAULA: Kohtalaisen pitkä, hyvin lihaksikas ja hieman kaareutunut, ei liian paksu eikä löysää kaulanahkaa.

Kaulan kiinnitys päähän on selvästi erotettava. Kaulan kiinnitys lapaan on oltava voimakas ja kaulan siirtyminen selkään on oltava pehmeä ja huomaamaton. Keskipitkän, lihaksikkaan ja kevyesti kaarevan kaulan on "pyrittävä eteenpäin". Tavallinen virhe on niin sanottu savupiippukaula, eli suhteellisen tasakapea kaula jota kannetaan pystyssä asennossa terävässä kulmassa selkään nähden.

Kaulan tulee olla suhteessa koiran muihin osiin. Suhteellinen pituus määräytyy lapaluiden sijainnista. Yleisesti esiintyvä virhe on myös liian pitkä ja ohut kaula.

Punaisen irlanninsetterin lihaksikas kaula kaartuu eteenpäin. Se ei saa olla liian pitkä, pysty tai kapea.

*Isu FIN & NKVA, M-02, M-04
Duedal's Irwin*

RUNKO: Suhteessa koiran kokoon.

Rungon symmetria ja tasapaino on erittäin tärkeä vaihtelevassa maastossa laukkaavalle koiralle. Irlanninsetteri on laukkaaja, mutta esimerkiksi vinttikoiraan verrattuna sen on yhdistettävä nopeus kestävyYTEEN. Rungon tulee olla hieman korkeuttaan pitempi (10:11), mutta irlanninsetterin runko ei kuitenkaan saa olla pitkä. Alkuperämaan työskentelytapastandardissa rotu kuvataan lähes neliömäiseksi.

Ylälinja sä'äst'ä ristiselkään on loivasti laskeva. Tasapaino etu- ja takapään osalta on oltava hyvä. Selän tulee olla suora, vahva ja lihaksikas, siinä ei saa olla pehmeyttä seistessä eikä liikkeessä. Alalinja on loivasti kohoava.

*Isu FIN MVA
Tydalens Rabbe*

LANNE: Lihaksikas ja hieman kaartuva.

Lanne on lyhyt, lihaksikas ja leveä. Pitkä lanne vaikuttaa kestävytyteen negatiivisesti. Ristiä ei mainita määritelmässä, mutta sen on oltava ke-

västi kalteva, leveä ja pitkä. Koska irlanninsetteri on laukkaaja, on pidettävä hyväksyttävänä myös kohtalaisen jyrkkää ristiä.

HÄNTÄ: Kohtalaisen pitkä, suhteessa koiran kokoon, melko alas kiinnittynyt. Tyvestään vahva, kärkeä kohden oheneva; asennoltaan selkäviivan tasolla tai hieman sen alapuolella.

Häntä on suora, kintereeseen ulottuva ja eloisasti heiluva. Ristin siirtyminen häntään on oltava pehmeä ja huomaamaton. Ei saa näyttää

siltä kuin häntä olisi "työnnetty takapäähän". Irlanninsetterin häntä voi mieluummin olla vähän lyhyt kun liian pitkä.

RINTAKEHÄ: Syvä ja tilava, edestä kapeahko. Kylkiluut ovat selvästi kaareutuvat.

Rintakehän toivotaan olevan syvä, ulottuvan kynnrpäihin. Se ei saa olla kölimäinen rintalastan kohdalta. Edestä katsoen rintakehän tulee olla ovaalinmuotoinen. Se ei saa olla liian kapea,

mutta se on kapeampi ja syvempi kuin muilla setteriroduilla. Vatsalinjan ei kuulu olla liian ylös vetäytynyt.

Liian leveä rintakehä, kynnrpäät kiertyvät ulos.

Liian kapea rintakehä, kynnrpäät kiertyvät sisään.

Oikean mallinen rintakehä.

ETURAAJAT

YLEISVAIKUTELMA: Eturaajat ovat suorat, jäntevät ja vahvaluustoiset.

LAVAT: Kapeakärkiset, pitkät ja hyvin viistot.

KYYNÄRPÄÄT: Vapaasti liikkuvat ja matalalla sijaitsevat, eivät sisä- eivätkä ulkokierteiset.

KÄPÄLÄT: Pienet ja hyvin tiiviit. Varpaat ovat vahvat, kaarevat ja tiiviisti yhdessä.

TAKAOSA: Leveä ja voimakas.

Lapojen tulee olla kiinteät ja vahvat. Ne ovat rakenteeltaan hoikat, hyvin kiinnittyneet eivätkä ne saa ulottua selkälän yläpuolelle. Etuasentoiset lavat ovat ei-toivotut. Sivulta katsottuna rintakehän tulee näkyä selvästi raajojen etupuolelta. Etukulmaukset ovat selkeät. Kynärluun toivotaan sijoittuvan suunnilleen syvän rintakehän tasolle. Edestä katsottuna eturaajojen tulee olla suorat ja samansuuntaiset ilman ahtautta. Ranteen tulee olla hieman viisto ja joustava. Eturaajojen ja käpälien sisä- tai ulkokierteisyys ei ole toivottavaa.

Eturaajat ovat koiran iskunvaimentajat laukassa. Niiden tulee myös auttaa koira eteenpäin. Erityisen suuri iskurasitus kohdistuu koiran kynnärniveeliin, ranteeseen ja tassuihin sen etujalkojen osuessa maahan kovassa vauhdissa. Tämä

isku heijastuu koko raajaan ja rasittaa erityisesti jänteistä jalkalihasten kiinnityskohtaa.

Eturaajojen rakenne on tärkeä, sillä se määrittää liikkuvuutta rodulla joka työskentelee kovassa vauhdissa ja jonka on pystyttävä tekemään nopeita käännöksiä, väistettävä esteitä ja tehtävä täyspysähdys seisontaan.

Pienet kiinteät tassut ovat soikeat ja tiiviit. Käpälän oikea muoto ja rakenne ovat olennaiset metsästyskäytössä. Tassun muoto säätelee osaltaan kulutusta ja kestävyyttä. Toisaalta koira voi levittää tassun siellä missä alusta niin vaatii esim. soilla ja hangella, jolloin tukiala huomattavasti suurentuu. Takaosan on oltava huomattavan hyvin kehittynyt, voimakas ja lihaksikas, sillä nopeudelle tärkeät voima ja räjähtävyys tulevat sieltä.

TAKARAAJAT

YLEISVAIKUTELMA: Takaraajat ovat pitkät ja lihaksikkaat lonkasta kintereeseen. Välijalka on lyhyt ja vahva.

POLVET: Hyvin kulmautuneet.

KINTEREET: Eivät sisä- eivätkä ulkokierteiset.

KÄPÄLÄT: Kuten etukäpäliät.

LIIKKEET: Vapaat, sulavat ja tarmokkaat.

Pää on korkea-asentoinen. Eturaajat ojentuvat pitkälle eteen, askel on kuitenkin matala. Takaraajojen liike on vaivatonta ja potku voimakas. Ristiinastunta tai kerivät liikkeet eivät ole hyväksytyjä.

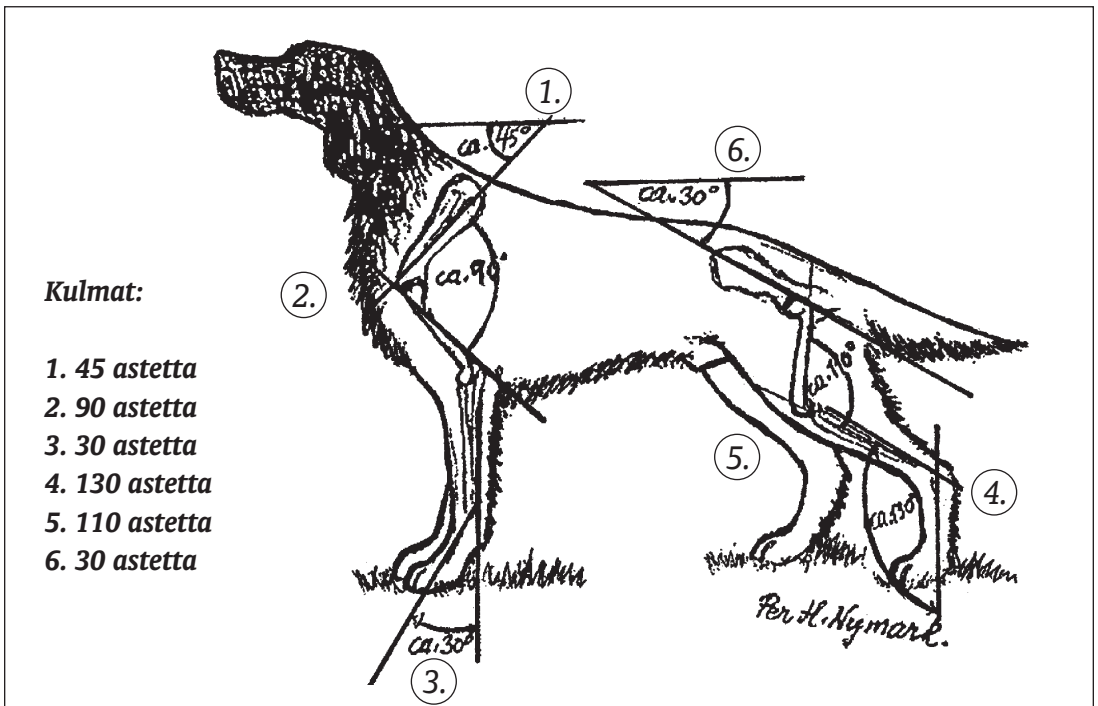
Lantion tulee olla pitkä, leveä ja lihaksikas ja loivasti laskeva. Selkälän yli nousevat lonkka- luut ovat ei-toivottu ominaisuus. Sivusta katsoen reiden yläosan tulee olla leveä ja voimakas, alaosan pitkä ja vahva. Takaa katsoen takaraajojen tulee olla leveät, lihaksikkaat ja suorat. Liian leveä tai ahdas takaraajojen asento ei ole suotava. Ei-toivottuja ovat myös länkisääret ja väärät sääret. Erityisen ei-toivottavina pidetään ulos- tai sisäänpäin kääntyneitä käpäliä.

Hyvät kulmaukset edessä ja takana ovat myös

tärkeät. Ne yhdessä antavat raajojen lihaksistolle parhaan tehon. Hyvät kulmaukset yhdistettynä oikean mittaiseen runkoon ja voimakas hieman laskeva lantio antavat eniten voimaa energiatehokkaaseen laukkaan.

Määritelmä kuvailee rodun liikkeet ravissa, mutta on muistettava että laukka on rodun työaskellaji. Liikkeiden on oltava kevyet, joustavat ja energiset. Tavallisimmat virheet näkyvät yleensä parhaiten edestä tai takaapäin katsotuna. Näitä ovat epävakaat liikkeet, missä koira ristii, kiertää tai kauhuo jaloilla.

Liikkeiden tulee olla vapaat ja maata nielevät. Etujalkojen tulee ulottua kauas eteen, mutta liikkeen tulee olla matala. Takajalkojen liike on pitkä ja potku voimakas.

KARVAPEITE: Päässä, raajojen etuosassa ja korvien kärjissä lyhyttä ja hienoa. Muualla rungossa ja raajoissa keskipitkää ja sileää, mahdollisimman vähän kiharaa tai laineikasta. Hapsut ovat korvien yläosassa pitkät ja silkkiset, etu- ja takaraajojen takaosassa pitkät ja hienolaatuiset. Rintakehän alaosassa on runsaasti pitempää karvaa, joka voi röyhelönä ulottua rintaan ja kurkunaluseen asti. Varpaiden välit ovat selvästi karvaiset. Hännässä hapsutus on melko pitkää ja kärkeä kohden vähitellen lyhenevää. Hapsutus on kaikkialla suoraa ja sileää.

Arvostelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota karvapeitteen laatuun. Karva ei saa olla liian kuivaa tai villavaa. Kiharan karvapeitteen tulisi myös vaikuttaa arvostelua alentavasti. Rotumääritelmän tarkoittama keskipitkä rungon karvapeite ei saa olla niin pitkää, että sitä joudutaan mistään kohtaa lyhentämään. Huomioitavaa onkin, ettei irlanninsetteri ole trimmattava rotu. Esimerkiksi korvien ja kaulan ajelu tai hapsutuksen muotoilu ei ole suotavaa. Selvästi havaittavan karvan käsittelyn tulisikin vaikuttaa arvostelua alentavasti.

Liiallinen turkin määrä on haitaksi metsästyksessä ja siksi se on erittäin ei-toivottu ominaisuus. Sen sijaan karvapeitteen hillittyä siistimistä tassuista ja kaulalta tukevat käytännön seikat.

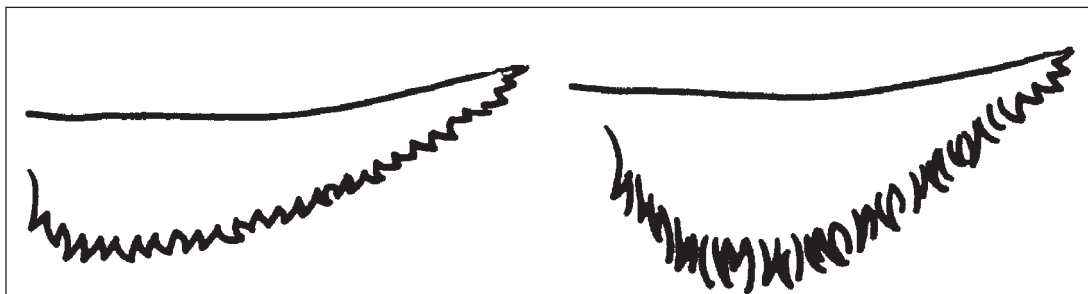
Irlanninsetterin karvoitus hännässä eroaa englanninsetteristä. Sen lisäksi että sen on oltava vain kohtuullisen pitkä, sillä on oltava aivan erilainen muoto.

Irlanninsetteri ei ole trimmattava rotu.

Tällä yksilöllä on liikaa karvaa. Karvapeite ei saa olla niin pitkä, että sitä joudutaan mistään kohtaa muotoilemaan.

Karvan määrää, laatua ja muotoa ei voida todentaa jos karvapeitettä on leikattu. Vasemmalla tyypillinen oikeanmallinen irlanninsetterin häntä. Oikealla tyypillinen englanninsetterin hännän muoto.

VÄRI: Syvän kastanjanruskea ilman vivahtustakaan mustaan. Valkoinen väri rinnassa, kurkussa ja varpaissa, pieni tähti otsassa tai kapea viiru tai pilkku kuonossa tai otsassa eivät ole hylkääviä virheitä.

Väri on punaisen irlanninsetterin selvin ja tyyppisin tuntomerkki. Turkin sävy on selvästi punainen, ei ruskea tai kellanruskea. Syvä kultainen kastanjan väri voi vaihdella sävyltään tummasta tiilenpunaisesta kuparinväriseen ja tummaan

portviininpunaiseen. Rotumääritelmän mainitsemat valkoiset merkit eivät saa olla liian vallitsevia. Hapsutus voi olla jonkin verran vaaleampi kuin muu turkki.

Oikea karvan laatu, väri ja määrä.

Alkuperämaassa on suosittu vaaleampaa turkin väriä kuin muualla, myös rotumääritelmän mainitsemat valkoiset merkit ovat käyttökoirilla tavallisia.

KOKO

SÄKÄKORKEUS: Urokset 58 - 67 cm ja nartut 55 - 62 cm.

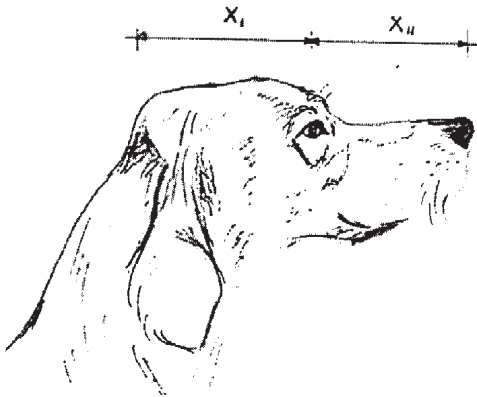
Koko on tärkeä työskentelevälle koiralle. Liian suuri koko ja paino saavat aikaan rodulle epätyypillisen laukan, joka vaikuttaa negatiivisesti kestävyyteen. Siksi on tärkeää, että palkitut koirat

ovat rotumääritelmässä annettujen mittojen si- säpuolella. Jos koira ylittää tai alittaa mitat, sen tulisi vaikuttaa näyttelyarvosteluun palkintosi- jaa alentavasti.

VIRHEET: Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suh- teutettuna virheen vakavuuteen.

HYLKÄÄVÄT VIRHEET: Vihaisuus ja sairaalloiset piirteet.

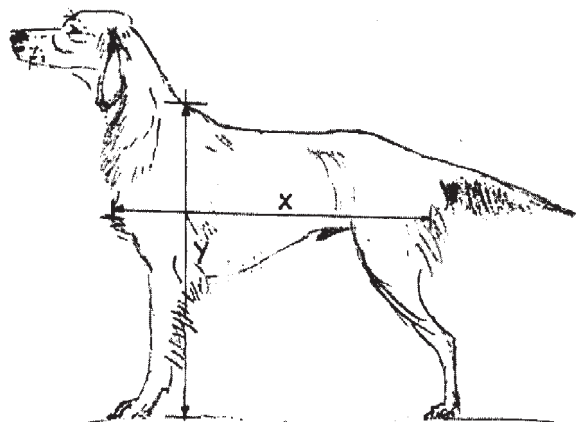
HUOM: Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittyntä kivistä täysin laskeutu- neina kivespussiin.

Alkuperäisen, 1800-luvulla laaditun, rotumääritelmän yhteydessä määri- teltiin myös painopistealueet seuraav- vasti.

Standard of poits for judges - Alkupe- rämaan pisteytysohje ulkomuodon arvostelulle

Pää	10
Silmät	6
Korvat	4
Kaula	4
Runko	10
Takaraajat/tassut	10
Eturaajat/tassut	10
Häntä	4
Turkki ja hapsutukset	10
Väri	8
Koko, tyyli ja yleisvaikutelma ...	24
<hr/>	
Yhteensä	100

Irish Red Setter Clubin normi Punaisen irlanninsetterin työskentelytavasta kentällä

F.C.I. standardi nro 120

Alkuperäisesti punainen irlanninsetteri jalostettiin peltopyiden ja riekkojen metsästykseseen. Näitä kumpaakin riistalintua metsästäessä, käytettävä työtapana on nähtävä rodun työskentelynormina.

Irlanninsetterin työtavalle ja tyylille on ominaista jatkuva kiihkeä intensiviteetti ja päämäärätietoisuus. Tehtävään keskittyminen pitää näkyä joka askeleessa ja liikkeessä. Yhteistyö ohjaajan kanssa on osa tätä keskittymistä, eikä se saisi häiritä koiran riistan etsimistä.

Laukan aikana koira kantaa päätään selkälinjan yläpuolella, kuonon linjat ovat samansuuntaiset maanpinnan kanssa. Laukan tulee olla nopeaa ja luistavaa, vaivattoman näköistä. Selkälinjan tulee olla mahdollisimman suora, johtuen etu- ja

takajalkojen tasapainoisesta yhteistyöstä. Koska irlanninsetteri on lähes neliömäinen rakenteeltaan, laukkaava koira näyttää kulkevan melko korkealla maanpinnan yläpuolella.

Hännän asento on selkälinjan tasalla tai hieman alaspäin, se ei saa olla selkälinjan yläpuolella. Haussa saa häntä hieman elää, mutta tehtävänsä keskittynyt metsästyskoira käyttää häntäänsä säästeliäästi, pääosin ainoastaan tasapainon ylläpitoon kääntyessään.

Löytäessään linnun irlanninsetteri ottaa noustessaan hajun muodostamassa kartiomaisessa kentässä tarkentavia tiukkenevia luoveja, ennen kuin se jäykistyy seisontaan.

Ensimmäisen hajukontaktin ja lopullisen, kiinteän seisonnan välillä voidaan nähdä hieman

isu Regulos Of Leo

hännän liikettä. Koiran kehon etuosa on korkeammalla kuin takaosa, pää korkealla, olkapäät ylhäällä, silloin kun koira paikallistaa tarkasti saaliin tuulen tuomasta hajusta. Korvien tulee ilmentää keskittyneisyyttä ja niiden tulee olla eteenpäin/ylöspäin suuntautuneita, kun koira lähestyy saalista.

Pysty tai kyyristynyt seisonta on normaalia, riippuen maasto- ja hajuolosuhteista. Seisonta on jäykkä ja intensiivinen, täynnä energiaa ja keskittymistä. Seisonta on kyyristynyt paljaalla maalla tai seisontatilanteen tullessa yllättäen. Kun kasvusto on korkeampaa, on seisonta korkea riippuen siitä liikkeestä, missä koira oli saadessaan ensimmäisen yhteyden hajuun. Jalkojen asento säätelee tasapainoa muuten liikkumattomalle keholle. Päätä koira pitää korkealla seistessään, silmät tarkentuneina, korvat ylöspäin/

eteenpäin osoittaen, häntä on jäykkä, se värisee jännityksestä kaaressa alaspäin tai selkälinjan tasolla.

Noston tulee olla kiihkeä ja keskittynyt. Pää on korkealla seuraten hajua, kuonon linjat maanpinnansuuntaisia, hartialinja kehon yläpuolella, häntä on jäykkänä kohti maata.

Epäröintiä ja tahmeaa nostoa on pidettävä vakavana virheenä.

Irlanninsetteri on nopea, laajahakuinen koira, joka metsästää älykkäästi ja tarkasti. Havaitessaan heikon hajun katkaisee se luovin, ja käy tekemässä ylimääräisen tarkistuksen, mutta jos se ei havaitse riistaa, palaa se aloittamalleen luoville. Luovien välin tulee olla järkevä riippuen päivän tuuli- ja hajuolosuhteista.

isn Flamefields Evita

Kanakoirakerho-Hönshundssektionen ry:n irlanninsetterijaos on toteuttanut tämän esitteen yhteistyössä Ruotsin ja Norjan irlanninsetteriklubien kanssa. Erytiskiitokset ulkomuototuomareille Britt-Marie Dornellille Ruotsiin ja Per Nymarkille Norjaan.

Esitteessä on omien kuvien ja tekstin ohella käytetty sisärjärjestöjen materiaalia.

Lisäksi tärkeänä lähdemateriaalina on toiminut Corkin Yliopiston julkaisema kirja: *The Irish Setters: Its History, Character and Training*. Kirjan on koornut Irlannin Irlanninsetteriklubin puheenjohtaja Raymond O'Dwyer.

KKK-HHS ry / Irlanninsetterijaos 2008

